

МОТИВИ

от Пламен Христов Дацов
- съдия в Софийски
апелативен съд на
основание чл.12, ал.4 от
Правилата за провеждане
на избори на членове на
ВСС вр. с чл.29б, ал.1 ЗСВ

Уважаеми колеги,

С оглед участието ми в процедурата по избор на членове на Висшия съдебен съвет от професионалната квота излагам мотивите си за даване на съгласие да бъде номиниран.

След завършване на Юридическия факултет на СУ „Св.Климент Охридски“ започнах работа като съдия, което бе и моя мечта, като от тогава до настоящия момент съм преминал през всички инстанции на съдебната система и съм разглеждал едни от най - тежките с обществена значимост дела от прехода и не само.

Освен задълженията си като съдия през цялото си професионално развитие съм се стремял да развивам уменията си и да повишавам своята квалификация. В тази връзка от 1999 година се включих към постоянните преподаватели към НИП и успях да посетя, четейки лекции, и срещайки се с колегите от страната – съдии, прокурори, следователи, адвокати и оперативни работници към МВР, като по този начин разбрах какви са техните проблеми и в частност на съответните структури. Това ми даде възможност да осъзная кои са наболелите проблеми на системата, и в разговорите си с колегите да очертая за себе си какви решения трябва да се предприемат за тяхното преодоляване. Последното се отнася и до съответните законодателни промени, където мога да бъда достатъчно полезен.

Освен в областта на преподаването през годините, тъй като съм на мнение, че когато човек не развива себе си, то и не допринася за развитие на самата системата, в която работи, аз се обучавах в България и чужбина, като по този начин завърших и множество квалификации, както по национално, така и европейско право.

Последното, от своя страна, ми даде възможност, поради натрупания опит и знания, в съавторство с мои колеги - съдиите Паунова и Петров да издам две монографии - „Организирана престъпна група“ и „Престъпления против интелектуалната собственост“.

Освен това, с оглед желанието ми да подпомогна с опита и знанието си младите колеги и тези, които са все още на студентската скамейка, се включвах през годините като асистент по наказателно право към СУ "Св.Климент Охридски" и лектор по интелектуална собственост към Нов български университет, включително и като външен лектор за младши съдии и прокурори в НИП.

Допълнително съм се стремял да усъвършенствам и езиковите си умения, като към руския език, който съм изучавал в ученическите си години, добавих английски и испански.

Имам опит и като административен ръководител, което в допълнителна степен ми дава възможност, като бивш председател на съд, да осъзная в по-голяма дълбочина и оттам да разбера съществуващите проблеми отвътре в системата и начините за тяхното преодоляване.

Участвал съм като лектор в множество обучения - към Норвежкия финансов механизъм и холандското правителство, включително към други чуждестранни правителствени и неправителствени организации, което с оглед контактите, които съм постигнал ми дава още по-голяма възможност за реализация на знанията и опита, които съм придобил, за да внедря същите в положителните тенденции, които трябва да постигнем и на вътрешно ниво.

Не съм кандидатствал за място в европейски институции, тъй като прекалено много ценя работата си като съдия в структурите на българската съдебна система и това ми дава достатъчно удовлетворение. Считам, че професионалното развитие, вътре в рамките на националната система, е достатъчно голямо предизвикателство, което е не по-малко удовлетворяващо от работа в чужбина.

В творческото и научно си развитие и работата по различните монографии, статии, публикации, лекции и срещи в България и чужбина успях да се запозная в дълбочина с правните системи на различните държави не само членки на ЕС, но и извън него, включително и тези на САЩ, Япония, Русия, ЮАР, както и държави от Южна Америка. Тези мои познания, съм убеден, че ще ми помогнат в много голяма степен за развитието и промяната, които ще се постарая, ако бъда избран, да отдам на българската съдебна система, като предложа най-добрите практики в тази област.

Уважаеми колеги, с над 20 - годишния си опит в структурите на нашата система се уверих, че промяната се постига не толкова с конфронтация, колкото с политика на комуникацията за постигане на общата цел - консенсус, борба срещу безпринципността и прозрачност. Считам, че с оглед знанията, опита и принципното си поведение мога да допринеса за постигане на положителна промяна в нашия общ професионален и работен дом. Винаги съм бил на мнение, че трябва всячески да се устоява независимостта, самочувствието и гордостта на българския магистрат, тъй като основата на всяка цивилизационна държава е съдебната система. Считам, че с моята непосредственост, желание за постоянен и директен контакт, с истинското и неподлежащо на съмнение съзнание, любов към нашата професия и искреност,

мога да помогна за промяната, защото ако не успеем - сега и в този момент да изградим мястото, в което живеем и работим, няма как да има развитие за обществото ни като цяло и оттам за нашите семейства.

Именно поради тази причина бе и моята мотивировка да участвам в този конкурс, защото съм убеден, че мога да помогна за всичко онова, за което стана въпрос.

С уважение и надежда за промяна:

Пламен Дацов: /

КОНЦЕПЦИЯ

ЗА РАБОТАТА НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

от Пламен Дацов

съдия при Апелативен съд София

(чл.29в, ал.4 от Закона за съдебната власт)

Уважаеми колеги,

Ще започна с един цитат от Маргьорит Юрсенар, който мисля, че е актуален за този повод:

”Да срутим след себе си всички недостатъци, да се откажем от всички утехи и да стигнем съвсем сами до крайното мъжество и отчаяние, създавайки със своите сили един свят, който да не посрамва сърцата ни. Ако разпукаме удобната кора, с която обвиваме душата си, за да отложим равносметката, сковавайки я в унизителни привички, в съзнанието ни ще навлязат всички някогашни възможни наши собствени „аз”, които сме убили, всички наши най-добри „аз”, каквито сме могли да станем, но не сме станали от мързел, от злощастие, от малодушие. Да изскочим от удобната черупка на благоразумието и навика. Да поемем цялата отговорност, за да изпитаме по този начин най-мъжествената радост”.

Когато обмислях своята концепция, стигнах до извода, че основното, с което трябва да се започне от новия ВСС и онова, върху което още в първите дни на неговото функциониране трябва да се акцентира е да се работи за положителния имидж на съдебната система. Последното може да се осъществи основно, именно от ВСС.

Всички станахме свидетели през последните години на грозните и безпринципни, включително и на лична основа, конфликти по време на заседанията на съвета, а и извън него. Постоянните обиди, използване на компромати, всяване на интриги и разпространение на кулоарни клюки доведе до още по-голямото падане на доверието на съдебната система в очите на българина. Именно поради тази причина в концепцията си ще акцентирам на преодоляване на този негатив.

От друга страна, безпредметно и обидно е да обяснявам на колегите какво представлява ВСС, какви функции има и каква дейност развива според Конституцията и ЗСВ. Горното е известно и поради тази причина е ненужно да се акцентира на него.

Според дефиницията на Целз, която Улпиан възпроизвежда в своя учебник и която е намерила място в първи фрагмент на Дигестите – „правото е изкуство за доброто и справедливото“. Улпиан допълва, че: „справедливостта е постоянна и трайна воля да се отдава всекиму неговото право. Предписанията на правото са тези - да се живее честно, да не се вреди другиму, да се отдава всекиму своето“. За това е нужно да се направи всичко възможно ВСС, който трябва да олицетворява законността да бъде на висотата на правото.

Факт е, че без право и законност не може да съществува една съвременна държава. Къде тогава е проблемът? Проблемът е колеги, че ние не обясняваме на хората къде е истината и поради тази причина, аз лично приех предизвикателството, да се опитам да изясня чрез работата си във ВСС къде е истината и как същата следва да бъде отстоявана.

Не на последно място искам и да отбележа, че по мое мнение всеки един от кандидатите, включително и аз, следва да си поставим не толкова много на брой, а по-малко, но постижими цели. В противен случай, ако се разпрострем върху огромното количество проблеми и дадем обещание, че ще ги решим, ще е ясно, че това е невъзможно и ще изглежда твърде популистко и несериозно. За

това трябва да има приемственост и постепенно, но сигурно решаване на най-важните и наболели въпроси на системата.

Именно поради тази причина и аз разбира се, ще направя всичко по силите си за ускоряване реализацията на съдебната карта, за постигане по-голяма справедливост при случайния подбор на съществуващата система за случайно разпределение, но онова което искам да си поставя като цели ще го детайлизирам в няколко точки, като заявявам, че ще направя всичко по силите си, за да реализирам през въпросния мандат концепцията си:

Преодоляване на разделението

От изключително значение е да се преодолее наслоилото се през годините противопоставяне и разделение в гилдията. Не малка роля за това, уви, има и ВСС през годините. Аз лично съм на мнение, че ако не се преборим с този негативизъм и продължи да се надгражда в тази посока, последиците ще бъдат фатални и непреодолими. Важно е да се има предвид, че именно ВСС е органа, който може да започне решаването на този проблем. В този смисъл ще направя всичко възможно да бъда онзи човек, който ще работи за потушаване на евентуални страсти, на охлаждане на възможни ненужни емоционални реакции, на постигане на смислен консенсус между колегите и оттам до прекъсване на мултиплицирането на негативизма и към преодоляването му в страната.

От особена важност за мен ще бъде и да постигна стопиране, за съжаление, на оформящото се разделение между София и страната, между отделните гилдии, между по-малко натоварени и по-натоварени и прочие. Това е от изключителна важност, тъй като ще е първата крачка и към достигането на така необходимото спокойствие.

Горното ще се преодолее със съответната разяснителна кампания, с даване на пример от страна на ВСС и неговите членове, осъществяване на пряка връзка с всички колеги и разговори в тази насока, а не изолиране в

кабинетите на сградата на ВСС. Трябва да се осъзнае, че членовете на този орган са на първо място работници на системата, тъй като те са избрани за това и поради тази причина е необходимо да правят всичко възможно за ограничаване на омразата и негативизма. Което зависи от мен в рамките на бъдещия ВСС с моите изказвания, контакти и разяснителна кампания за това освен какво представлява съдебната система и къде са нейните проблеми, но и кои са позитивите, каква е огромната работа, която се върши, за да може стъпка по стъпка да се подробни имиджа и отношението на българските граждани към съда и системата като цялост.

На мнение съм, че следва ВСС да реагира незабавно и то публично при оказан натиск върху магистрат, при несправедливо опорочаване на името на всеки един колега или ситуации, при които се наблюдава недобросъвестно замесване от медии, политически среди или друга власт. По този начин ще се демонстрира стабилност на системата, отделният магистрат ще има сигурност за своята дейност и ще се устоява независимостта на съдебната система.

Като обобщение, ако се постигне спокойствие, ако се преодолее негативизма, ако се заработи като едно цяло и ако се разясни на обществото дейността и функцията, която изпълняват всички магистрати, без да се акцентира само върху проблемите и интригите в системата, ако се покаже с пример принципна позиция, честност и откритост на всеки член от ВСС към работата му тогава в системата ще се постигне единство, а оттам и повишаване на доверието на българина към нас.

Бюджет

С риск да си навлека обществено недоволство, ще работя и то усилено за своевременно, съгласно чл.218 ЗСВ, актуализиране на възнагражденията на магистратите и по-доброто финансово обезпечение на съдебната система.

Горното ми изявление не е хвърляне на думи в пространството, а целенасочено желание и убеденост, че това може да се постигне.

Ясен е начинът на финансиране на съдебната власт и поради тази причина трябва да се осъзнае и да не се бяга от това, че контактите и то на институционално и лично ниво между изпълнителната власт и парламент е от решаващо значение за това. Без гъвкава политика на водене на принципен разговор, без съответното акцентиране и обяснение за необходимостта от актуализиране на възнагражденията и финансирането на системата и то много обстоятелствено, не би се постигнал никакъв резултат. Българският магистрат е един от най-лошо платените в цяла Европа, въпреки много големия обем работа, който има. В този смисъл трябва да се обясни и на обществото, защо е необходима актуализация на възнагражденията и по-сериозно финансирането на системата – както с оглед количеството работа, така и заради спокойствието, а и като допълнителна антикорупционна мярка, включително и качество на правораздаването. Може да се помисли и за осигуряване на механизъм във връзка с допълнително завишаване на възнагражденията като клас, стаж и прочие. Трябва всячески да се напомня и Определение №3967/20.03.2012 г. по адм.д.№1750/2012 г. на 5-членен състав на ВАС.

От съществено значение при определяне на годишната финансова рамка е значителните суми, които се предвиждат за планови ремонти или изграждане на сгради, да бъдат разделени без да се включват в общите суми за всичко останало. Трябва, освен това, проектът за бюджет на съдебната власт да има широка гласност и в него да се вземат становищата и предложенията на всички магистрати.

Необходимо е да се направи много внимателна преценка и за това има ли ненужни, повтарящи се или дублиращи дейности в отделните съдилища, за да се осъществи съответното оптимизиране, като разбира се това бъде реализирано в диалог с администрацията и ръководството на отделните структури с оглед техните правомощия за това.

Ще трябва да се направи всичко възможно за организиране, чрез съответния диалог с държавните структури, за събиране на несъбираемите

вземания на съдебната власт, които към настоящия момент са колосални. За последното не следва да има никакъв компромис и трябва да се използват всички законови възможности за това. Последното следва да е в правомощията на специализираната Комисия по бюджет и финанси и ако е нужно за това да се създаде експертна група, което да е в рамките предвидени в чл.365-367 ЗСВ.

Моя идея от години е, като се радвам, че това се възприема и от други кандидати, да се изготви начин по който да се награждават и стимулират всички онези заслужили колеги през текущата години, каквато възможност е предвидена и в чл.303 ЗСВ, но поради неясни за мен причини рядко се използва. Това примерно следва да са магистрати, които със своята работа са повишили имиджа на системата, въпреки свята натовареност са изпълнявали всички си задължения и имат отлични резултати в сравнение с останалите и прочие. На мнение съм, че по този начин ще се наблюдава една полезна конкуренция, което до някаква степен ще е компенсаторен механизъм и удовлетворение за самия магистрат, че неговите усилия се оценяват и има уважението на системата за това.

Непосредственост

От съществено значение за мен ще бъде през целия мандат да осъществявам постоянен, ежемесечен контакт с колеги от цялата страна. За мен е будило недоумение през годините невъзможността да се свържеш при проблем с член на ВСС. Това е абсурдно и недопустимо. Всеки от нас, който бъде избран, трябва и е задължен да работи за магистратите в страна, максимално да улеснява комуникацията, да е в постоянна връзка с тях и да изслушва и се опитва да разрешава съществуващите проблеми. Няма как от разстояние да се навлезе в дълбочината на всяка една проблематика. Задължителни, поради тази причина, следва да са срещите на място с всички магистрати, които имат желание, нужда или е създадена ситуация за това.

В този смисъл освен, че ще бъде постоянно в пряк контакт и на място, то и ще инициирам да се разкрие директория към сегашния сайт на ВСС или отделен портал, в който всеки един магистрат да има възможност по всяко време да задава въпроси и да си поставя проблемите. Ще настоявам и да има срок за отговори, а не да се чака до безкрайност. Всеки един колега има право на бързо решаване на неговия проблем или ситуация в която е попаднал.

Ще организирам така работата си, че всяка седмица в сградата на ВСС в определени часове и дни да бъде на разположение за всеки един, който желае да се срещне лично с мен. Освен това ще предоставя всякаква възможност за контакти и при нужда, тъй като съм на мнение, че това също е един от начините за повишаване на доверието в този орган на съдебната власт.

Прозрачност

Това също през годините е един пренебрегван проблем, който за съжаление допълнително влияе на негативния обществен облик на ВСС. В тази връзка ще предложа и с цялата си енергия ще настоявам, освен крайно недостатъчния говорител на ВСС, да има и следните контакти с медиите и обществото като цяло:

Да се използват специалисти, като се изгради в Интернет възможност всеки един журналист и гражданин по всяко време да задава въпроси на които да се отговаря в кратък срок.

Ежемесечно да се дават пресконференции на които да се обяснява на обществеността и медиите какво е свършено през изтеклия период, какви са проблемите, защо са взети съответните решения и причините за това.

Ще настоявам освен общата възможност за задаване по интернет на въпроси, на всеки един член на ВСС да се отвори съответна позиция в сайта на ВСС, в която да има възможност за питане и получаване на информация от всяка една медия или обществена, неправителствена и друга организация, като по този начин публичността и прозрачността да са издигнати на максимално

високо ниво и чрез отговорите на всеки един представител на ВСС и разяснителната кампания на всеки един поотделно да се повиши не само доверието към ВСС, но по този начин да се въздейства и на всички онези структури в държавата, които е задължително да са информирани какви са наболелите проблеми на система, за да има и съответното решение. Допълнително това ще помогне и на нашите чуждестранни партньори, които също ще са наясно със създалите се ситуации вътре в страната, което ще допринесе и за по-бързото отпадане на съществуващия мониторинг.

Законотворческа дейност

Убеден съм, че да знаеш законите, това не означава да владееш техните думи, а тяхната сила и власт, но не в буквалния смисъл, а че те спомагат за правилното обществено развитие, като вкарват сила и власт в гражданското общество. В този смисъл, правилната законотворческа дейност е решаваща за това. Ако се създават нечитави закони, се създава и нечитаво гражданско общество. Абсолютно неправилно е да се съди, или да се дава мнение по една отделна част от нормативния акт, без да се вземе предвид закона като цяло. За огромно съжаление в момента у нас се получава точно така, тъй като законите се кърпят, преправят се на парче, няма ясна концепция за тяхното реформиране, липсват необходимите личностни капацитети за тяхното изграждане, тъй като законотворческата дейност не е работа, не е занаят, а изкуство, за това и се нарича „нормотворчество“.

Факт е, че ВСС по закон няма законодателна инициатива. Поради горното от изключително значение и важност за мен, за това ще бъда и инициатор, е да се създаде съответната експертна група към Комисията по правни и институционални въпроси, чиято дейност основно да е свързана с творческата реализация на съответните законопроекти, което в последствие да се обсъжда и от магистратите по места. Мнението ми е, че в същата следва да

бъдат канени изявени наши практики и теоретици в областта на различните клонове от правото. По този начин ще се очертае една много добра взаимовръзка и с Министерството на правосъдието, като органът, който има съответните законови компетенции.

Освен това следва в рамките на постоянната комисия ежегодно да се прави съответния мониторинг на законодателството, да се очертават проблемните зони и оттам своевременно да се предлагат изменения в нормативната база. Особено е необходимо да се наблегне на процесуалните закони и по този начин улесняването на колегите в тяхната работа и намаляване на натовареността, което е най-ефективния начин. Така например може да се помисли за промяна на подсъдността в областта на гражданското право и по-конкретно на делата за застраховки или по отношение на облигационните спорове, чиято цена се определя на базата на данъчната оценка на недвижимите имоти. Добре е да се помисли и за декриминализацията на най-леките престъпления или поне максималното процесуално улесняване при тяхното разглеждане без да се минава през сложната и скъпа обща съдебна процедура. Да се работи за не толкова формализиран наказателен процес, без разбира се това да влияе върху обективността, справедливостта или правата на страните, като примерите могат да се продължат и за това имам и съответните идеи, включително и за отговорността на юридическите лица. Трябва да се направи всичко възможно за изготвяне, в тази връзка ВСС може да помогне със знания, опит и предложения, на нов НК, ако искаме да постигнем по-добри резултати в борбата с престъпността.

Тези промени, за което трябва да настоява ВСС, следва да се правят от можещи, разбиращи и знаещи хора, иначе омагьосаният кръг на нашата зле разбрана законотворческа дейност ще продължи да се върти, а ние ще ръкопляскаме от страни и ще се правим, че сме в страната на чудесата, а когато ще трябва да се издърпваме от блатото, сътворено от собствените ни грешки ще констатираме, че това е невъзможно и няма да има кой друг да ни помогне.

Въобще законотворческата дейност на ВСС следва да е една от основните му функции и аз усилено ще работя за това с мои инициативи и предложения.

Дисциплинарни производство

Факт е, че се направиха определени стъпки от законодателна гледна точка (видно от гл.16 ЗСВ) към разрешаване на проблемите, но съществуват още някои неща, които трябва да се постигнат.

В този смисъл ще настоявам и ще бъда инициатор мотивите за наказанията на съответния магистрат да бъдат публични в рамките позволени от закона. Ако това не се преодолее като проблем обществото ще остане с впечатлението за задкулисност и че съществува нещо нередно и скрито. Дори и да не е така, никой не може да убеди някой, че е обратното, докато не се осъществи съответната прозрачност.

Следва да има и много задълбочени срещи с предложения за наказание магистрат, да се преглежда изключително внимателно документацията за всеки един от тях и да се постигне една абсолютна равнопоставеност, за да не съществува усещането за двоен стандарт.

Не на последно място ВСС следва да се бори с порочната практика преди да има решение за налагане на съответното наказание, да се разпространява информация по медиите за съответния колега, която едва ли не предварително го определя, преди още да е излязло решението за това, за лице осъществило нарушението. Това влияние негативно както върху лицата ангажирани с разглеждането на дисциплинарното производство, така и на самия магистрат, което впоследствие оказва и трайни негативни тенденции върху неговата психика, живот и развитие.

Задължително е да се систематизират всички нарушения през годините и по този начин да се изготви стратегия какви са възможностите за тяхното бъдещо предотвратяване, тъй като това е също една от функциите на ВСС.

Допълнително трябва да се помисли за изготвяне на ясни и справедливи стандарти, като по този начин ще се постигне освен прозрачност, но и ще се преодолее наблюдавания се двоен стандарт за определени случаи. Съществуващите към настоящия момент са недостатъчни.

Електронно правосъдие

С оглед световните тенденции и ерата, в която живеем - на информационните и дигитални технологии и за да не изостане българското правосъдие от общоевропейските и световни критерии за развитие, както и да се улесни и обезпечи прозрачността, бързината и постоянния контакт със съда на страните и гражданите е необходимо час по-скоро да се направи всичко възможно да се въведе централизирано електронно правосъдие. В закона е направен опит за това видно от гл.18а ЗСВ.

Към настоящия момент е положителна тенденция това, което се осъществи с ЕИСПП, която е все още в процес на развитие. От друга страна освен вече съществуващото случайно разпределение на делата и обнародване на съдебните актове е необходимо да се изгради единна електронна система за всички съдилища и ВСС в страната, което ще позволи всичко, което е възможно по закон да се осъществява на дигитално ниво със съответния портал. Това от своя страна ще породи затруднения с обучения и финансиране, но горното е държавна стратегия и ВСС следва да се пребори не само това да бъде подпомогнато от националния бюджет, но да отдели и собствени средства, да участва по европейски проекти – като добра възможност е тази по „Добро управление“, за да се осъществи този наболял проблем.

Считам, че при невъзможност да се започне във всички съдилища едновременно, то следва да се реализира неговото въвеждане поетапно, както с оглед наличното финансиране, така и съобразно натовареността на съответните съдилища. Колкото е по-натоварен един съд, толкова по-рано за него трябва да се въведен електронното правосъдие, за да се облекчи работата му.

Конкурси и атестиране

По отношение на конкурсите за преместване и повишаване в длъжност съм на мнение, че следва да има периодичност, а не както е в момента да се чака по няколко години за тяхното реализиране, докато през това време колегите са командировани на свободните места. Именно поради тази причина следва в максимално кратки срокове и при необходимост да се обявяват датите за такива конкурси съобразно чл.180 ЗСВ.

По отношение на тези за административни ръководители съм на мнение, че въпросните избори трябва да се предшества от много задълбочено и всеобхватно анкетирание сред съответната гилдия за това как възприемат кандидатите, какво считат за тях, биха ли работили ползотворно със същите, как се оценява тяхната програма за действие, като по мое мнение това следва да е анонимно, за да има много по-голяма свобода сред колегите при отбелязване на мнения.

Следва, освен това, ежегодно избраният кандидат да се отчита пред ВСС за свършената работа и за реализацията на неговата програма, като се изгради механизъм за това. Последното е необходимо, тъй като обикновено се получава така, че след избора на избрания ръководител никой повече не разбира за това какво е осъществено, до къде са стигнали реализациите на планове му и как се възприема той от неговите колеги и дали са доволни от свършената работа. В тази връзка следва да се изгради възможност за ежегодни анкети от съответното звено, на което е избран ръководителят, за да се разбере до каква степен се възприема работата на същия и какво според тях трябва да се

промени. От значение е мнението за това и на съдебната администрация. Горното ще спомогне за по-качествена реализация и управление на съдилищата.

Натовареност

Считам, че основното решение на проблема с натовареността е в съответните законодателни инициативи, както вече отбелязах в концепцията, чрез промяна на процесуалните закони и оттам на справедливо разпределение на делата в цялата страна. Именно поради тази причина съм на мнение, че следва да се направи много внимателен анализ на законодателството в тази насока и да се ангажират възможните промени.

Същевременно категорично против съм да бъдат закривани съдилища, когато не е абсолютно наложително. Моето мнение е, че съдът като един от символите на държавността и необходимостта всеки гражданин да има достъп до правосъдие, трябва да съществува в максимално много населени места. Недопустимо е да се закриват вече изградени структури с действащи администрации в тях и максимално да се затрудняват българските граждани при ползване на услугите на съдебната власт. Едно такова закриване няма да реши проблема с натовареността, напротив то ще породи други проблеми, които ще станат много по-трудно решими, а и по този начин ще падне още повече доверието в системата.

Сграден фонд

В много кратки срокове следва да се създаде експертна комисия, към постоянно действащата такава, която да анализира и направи инвентаризация на целия сграден фонд, за да се отбележат съществуващите проблеми и оттам да се започне тяхното разрешаване поетапно. Горното е от съществено значение за нормалното функциониране на системата и осигуряване на максимално добри условия за работа. В този смисъл, освен със собствени средства, следва да се кандидатства по проекти, както и да се взаимодейства с общините.

Следва да се има предвид, че изключително наболял проблем е и този с липсата на съдебни зали, особено в някой софийски съдилища. Недопустимо е да се приеме за нормално и помещаването на по трима – четирима колеги в един кабинет. Считаю, че на това трябва да се обърне много сериозно внимание, като в тази връзка се направи преоценка на сградния фонд и оттам да се прецени какви са възможностите за оптимизиране на материалната база или евентуално за пълно или частично изнасяне в отделни сгради. Този проблем е особено наболял в СГС, а и някой други съдилища.

В заключение колеги, много ми се иска да припомня нещо много важно, което за съжаление през последните години се забравя.

Идеалната държава, като управление на най-доброто, представлява една симбиоза между законно и справедливо, което според Платон е едно и също. Вярвам, че бъдещите поколения ще заявят своето уважение пред правото, ще покажат своето преклонение пред този много важен аспект на демокрацията и аз си пожелавам това да бъде фундамент за бъдещата работа на ВСС – преди всичко законът и след това всичко останало. За това трябва да се работи за утвърждаване на правото и справедливостта в обществото, но за да се стигне до там трябва да тръгнем от цялостна реформа на ВСС, който е органа управляващ съдебната система, която твори законност и справедливост. Тоест всичко е свързано.

Не напразно Аристотел е направил в своята разработка за политиката връзка между правото, държавата и етиката. Тоест, право и морал, право и етика, право и законност, което е равно на справедливост. И това е така, защото справедливостта е възможна само между свободни и равни пред закона хора. Именно за това трябва да се борим, именно поради тази причина трябва да дадем цялата си енергия за започване на промяната.

В тази връзка е може би добре да се припомни казаното от Цицерон за държавността, основата на която е правото, и едно от тези изказвания е това, че

основният порок на простите държавни форми се състои в това, че всички те неизбежно, по силата на присъщата им едностранчивост и неустойчивост, се намират на стръмен и хлъзгав път, който води до нещастие и тирания. Тоест, там където правото се атакува и основната цел е то да бъде стъпчено се ражда и избуява посредствеността. Поради тази причина трябва да се защитава законността. Всичко друго е относително, а тази законност на първо място трябва да се устоява от ВСС.

И накрая ми се иска да завърша с част от историята.

Както е известно, най-голямата висота достигнала класическата римска юриспруденция, е била в творенията на Папиниан. Трагичното е, че най – великият римски юрист, е убит в 212 година от н.е. по заповед на император Каракала, защото отказал да одобри убийството на Гета, брат на Каракала, извършено по нареждане на последния. Тоест, смърт заради справедливостта, смърт заради правото, защото както е казал Джон Лок: „Там, където няма закон, там няма и свобода”, тъй като не може да се постигне благо на всички, ако не се осигури чрез законите свободата на всеки. В този смисъл, нека да не убиваме правото, нека успеем да изберем онези хора, които имат желанието, опита и възможностите да извършат промяната без да убият това, за което работим и се борим - правото.

И накрая нека да не забравяме, че мълчанието ни ражда посредствеността, докато високо произнесеното възражение и несъгласие ражда демокрацията. За това и авангардът трябва да е словото и законът, а ариергардът останалото. И тогава, може би, не само в законотворчеството, но и в правоприлагането и организацията на съдебната система, основа за което трябва да е ВСС, философията на правото и справедливостта ще стане част от нас, за да живеем по-добре и истински.

С уважение:

Пламен Дацов